

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 3.03.32.02

Inventaris van het archief van het Kantongerecht te Oud-Beijerland, (1938) 1940-1949 (1952)

Versie: 01-11-2020

Alfonso Ros Wiese

Nationaal Archief, Den Haag 2000

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Organisatie van de rechterlijke macht en territoriale indeling.....	7
Jurisdictiegebied.....	7
Functionarissen en hun taak.....	7
Kantonrechters en kantonrechters-plaatsvervanger.....	7
Griffiers.....	8
Griffie-ambtenaren.....	8
Deurwaarders.....	8
Het Openbaar Ministerie.....	8
Overzicht van namen van leden van de rechterlijke macht over de periode 1940 - 1949 in het Kantongerecht te Oud-Beijerland.....	8
Wenken voor het onderzoek in de archieven.....	9
Procedures strafzaken.....	9
Procedures Burgerlijke zaken.....	10
1. Kantonrechter.....	10
a. Bij dagvaarding:.....	10
b. Bij rekest (verzoekschrift).....	11
Arbeidszaken en huurkoopzaken.....	11
Overige rekestzaken.....	11
2. Kamer voor crisis-pachtzaken/ pachtkamer.....	12
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	12
De verwerving van het archief.....	12
Inhoud en structuur van het archief.....	13
Selectie en vernietiging.....	13
Verantwoording van de bewerking.....	13
Ordering van het archief.....	13
Zoek-instructie.....	13
Rolboeken voor burgerlijke- en handelszaken (inventarisnummers 59-60, p. 14).....	13
Registers van de pachtzaken van de pachtkamer (inventarisnummers 61-62, p. 14).....	14
Verwant materiaal.....	15
Beschikbaarheid van kopieën.....	15
Overzicht van geraadpleegde bronnen.....	15
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	17
I. Rechtspraak.....	17
A. Strafzaken.....	17
B. Burgerlijke zaken.....	17
1. Kantonrechter.....	17
A bij dagvaarding.....	17
B bij rekest.....	18
2. Pachtzaken.....	18
II. Buitengerechterlijke zaken.....	20
Bijlagen.....	21

Verklarende woordenlijst..... 21

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Kantongerecht Oud-Beijerland [periode 1940-1949]

Periodisering:

archiefvorming: 1940-1949

oudste stuk - jongste stuk: 1938-1952

Archiefbloknummer:

37011

Omvang:

62 inventarisnummer(s); ; 2,90 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Kantongerecht te Oud-Beijerland

Samenvatting van de inhoud van het archief:

In het archief (waarvan de stukken inhoudelijk dateren uit 1938 - 1952) bevinden zich de audiëntiebladen van de strafzaken. Van de burgerlijke zaken bevat het archief onder andere audiëntiebladen en een register van verzoekschriften tot uitvaardiging van dwangbevel. Verder zijn er rolboeken voor burgerlijke- en handelszaken en rekestes van huur- en arbeidszaken. Van de pachtzaken zijn er ook onder meer audiëntiebladen, dossiers en registers. De buitengerechtelijke zaken bevatten voogdij registerkaarten.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig beperkt openbaar (B).

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Kantongerecht Oud-Beijerland [periode 1940-1949], nummer toegang 3.03.32.02, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Kantongerecht Oud-Beijerland, 1940-1949, 3.03.32.02, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

ORGANISATIE VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN TERRITORIALE INDELING

JURISDICTIEGEBIED

Bij wet van 17 november 1933, Stbl. 603, houdende nieuwe vaststelling van het rechtsgebied en de zetels der rechtbanken en kantongerechten, behorende tot het gerechtshof te 's-Gravenhage, wordt het rechtsgebied van het kanton Oud-Beijerland (2e kanton) opnieuw vastgesteld. Deze wet trad in werking op 1 januari 1934.

Het omvat dan de gemeenten:

Goudswaard; 's-Gravendeel; Heinenoord; Klaaswaal; Maasdam; Mijnsheerenland; Nieuw-Beijerland; Numansdorp; Oud-Beijerland; Piershil, Puttershoek; Strijen; Westmaas; Zuid-Beijerland.

FUNCTIONARISSEN EN HUN TAAK

KANTONRECHTERS EN KANTONRECHTERS-PLAATSVERVANGER

Kantonrechters worden sinds 1877 voor hun leven (voordien voor een periode van vijf jaar) benoemd door de Kroon, na een voordracht van de rechtbank, en ontslagen bij het bereiken van de zeventigjarige leeftijd. Vereist is het Nederlandschap, een leeftijd van minstens 25 jaar en een doctoraat in de rechtswetenschap of meestertitel in de rechten bij een Nederlandse universiteit (het laatste sinds 1877). De kantonrechter is een alleensprekend rechter.

In 1933 komt hierin wat pachtzaken betreft verandering met de instelling bij elk kantongerecht van een kamer voor crisis-pachtzaken ingevolge de crisis-pachtwet van 1932, stbl. 301. De kantonrechter is voorzitter van deze kamer, die verder bestaat uit twee niet tot de rechterlijke macht behorende personen, deskundig ten aanzien van de verhoudingen op landbouwgebied, benoemd door de Kroon, gehoord Gedeputeerde Staten.

Ingevolge de Pachtwet 1937 (Stb. 205) wordt bij elk kantongerecht een pachtkamer ingesteld, bestaande uit de kantonrechter als voorzitter en twee niet tot de rechterlijke macht behorende personen, deskundig ten aanzien van de verhoudingen op pachtgebied, benoemd door de Kroon voor vijf jaar, gehoord Gedeputeerde Staten.

Bij verhindering of ontstentenis van de kantonrechter (en er is geen andere kantonrechter in het kanton) treedt een plaatsvervanger naar rang van benoeming op. De vereisten voor de betrekking van plaatsvervanger zijn anders dan die voor de kantonrechter in vaste dienst. Voor hen gelden de eisen van Nederlandschap en een minimumleeftijd van 23 jaar.

Zij worden telkens, na voordracht van de kantonrechter, door de Koning(in) voor 5 jaar benoemd en zijn bij aftreding weer benoembaar. Bij het bereiken van de zeventigjarige leeftijd worden zij door de Koning(in) ontslagen.

GRIFFIERS

De Griffier (en sinds 1877 de substituut-griffier) worden benoemd door de Kroon. Tot 1877 zijn de eisen van benoembaarheid van de griffier het Nederlandschap en de leeftijd van tenminste 23 jaar (meerderjarigheid). Bij de wetwijziging van 1877 wordt daarenboven vereist een doctoraat in de rechtswetenschappen.

Bij afwezigheid van de griffier wordt tot wederopzegging toe, een waarnemend-griffier benoemd. Deze wordt benoemd en beëdigd door de kantonrechter. De waarnemend-griffier moet minstens 23 jaar oud zijn en ingezetene zijn van het kanton.

De taken van de griffier zijn in diverse wetten geregeld. De hoofdtaak is van het begin tot het einde van de terechtzitting aanwezig te zijn en de pen te voeren. Hij maakt de processen-verbaal van de zitting alsmede de minuut-vonnissen. Ook maakt hij akten en beschikkingen. Tot de overige taken behoort het beheer van de griffie, bestaande onder andere uit het open houden van de griffie gedurende de voorgeschreven uren, beheer van gelden, ook die ter griffie gedeponereerd, het bewaren van de minuten, registers en stukken behorende tot het kantongerecht.

Met name dient genoemd te worden het bijhouden van een repertoire, waarin dagelijks wordt genoteerd de dagtekening en aard van de opgemaakte akten, processen-verbaal en vonnissen in civiele zaken, met de namen der partijen.

GRIFFIE-AMBTENAREN

Deze worden aangesteld door de minister van justitie (sinds 1910, voordien door de griffier) en verrichten werkzaamheden ten behoeve van de inwendige dienst van het kantongerecht en de griffie.

DEURWAARDERS

Deze worden benoemd door de minister van Justitie (eerder door de rechtbank) en moeten naast het uitbrengen van exploit en dergelijke ook dienst doen ter terechtzitting.

HET OPENBAAR MINISTERIE

Het Openbaar Ministerie maakt geen deel uit van het kantongerecht. Tot 1877 wordt opgetreden namens het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht door de burgemeester van de gemeente waarin het kantongerecht zitting heeft, of door de commissaris van politie of door een, met toestemming van de procureur-generaal bij het gerechtshof, bijzonder persoon.

In 1877 wordt de functie van ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht ingesteld. Deze ambtenaar voert namens het openbaar ministerie het woord op de strafzittingen van het kantongerecht.

OVERZICHT VAN NAMEN VAN LEDEN VAN DE RECHTERLIJKE MACHT OVER DE PERIODE 1940 - 1949 IN HET KANTONGERECHT TE OUD-BEIJERLAND

Kantonrechter

- Mr. J. van Konijnenburg

Kantonrechter-plaatsvervangers

- Mr. A. de Jong
- B. Groeneveld de Kater

Griffier

- Mr. J.P. van Lelyveld

Deurwaarder

- Aart Schep (tevens arrondissemensdeurwaarder), Stenenstraat 30

Arrondissementsdeurwaarder te Dordrecht

- J.J. Hogendoorn, Steegoversloot 20
- Johannes Scheepbouwer, Rood Groenmarkt 2

Pachtkamer**Plaatsvervangend Eerste Lid**

- J. Herweijer P.zn., te Strijen.
- P.C. Vink, te Piershil.

Tweede Lid

- J. Vos J.zn., te Numansdorp.

Plaatsvervangend Tweede Lid

- T.A. de Jongh, te Zuid-Beijerland.
- T. Quartel C.zn., te Westmaas.

Ambtenaren van het Openbaar Ministerie voor de kantons Dordrecht, Oud-Beijerland en Gorinchem

- Mr. J.P. van der Meulen
- Mr. H. van Zeggeren
- Mr. J. R Emmelink

WENKEN VOOR HET ONDERZOEK IN DE ARCHIEVEN**PROCEDURES STRAFZAKEN**

De strafzaken worden in eerste instantie ingeschreven in een register dat gehouden wordt door het Openbaar Ministerie. In dit register worden allerlei gegevens vermeld: de dader, de overtreding, de naam van de verbalisant, de transactie of sepot en de uitspraak van de kantonrechter.

De procedure voor de terechtzitting begint met een dagvaarding vanwege het Openbaar Ministerie waarin een opgave van het ten laste gelegde feit en ook van de tijd en plaats waarop het feit gepleegd zou zijn en de omstandigheden waaronder. De ambtenaar van het Openbaar Ministerie verzoekt de kantonrechter dag en uur voor de terechtzitting te bepalen, waarop de griffier de zaak inschrijft op de rol, die overigens niet gehouden hoeft te worden bij de kantongerechten, maar in de praktijk meestal wel gehouden wordt. Verdachte kan, wanneer enkel een geldboete is geëist, deze alsnog betalen (transactie) plus de dagvaardingskosten.

Sinds de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering in 1926 kan de procedure ook beginnen met een oproeping (dat wil zeggen zonder deurwaarder c.a.), mits er sprake is van ontdekking op heterdaad door een opsporingsambtenaar en mits zulks niet is uitgesloten door de minister van Justitie.

Bij niet verschijnen van de gedaagde wordt verstek verleend en het onderzoek ter terechtzitting zonder verdachte uitgevoerd. Tegen een bij verstek gewezen vonnis is verzet mogelijk.

Bij wel verschijnen van verdachte of zijn (schriftelijk) gevolmachtigde wordt het onderzoek ter terechtzitting geopend met het identiteitsverhoor van verdachte. Direct daarna kan door verdachte een verweer worden ingesteld op grond van nietigheid van de dagvaarding, niet-ontvankelijkheid van de ambtenaar van het Openbaar Ministerie of onbevoegdheid van de kantonrechter. Na uitspraak van de kantonrechter, eventueel op te schorten door ontijdig verklaren van het verweer, gaat bij niet honoreren van het verweer de procedure verder met de voordracht door het Openbaar Ministerie: het voorlezen van de dagvaarding. Vervolgens leest de griffier het proces-verbaal van de opsporingsambtenaar voor. Dan vindt eventueel getuigenverhoor plaats, worden stukken van overtuiging overgelegd en wordt de verdachte ondervraagd. Vervolgens krijgt de ambtenaar van het openbaar ministerie het woord voor zijn

requisitoir, waarop de verdachte kan antwoorden, waarop wederom de ambtenaar van het Openbaar Ministerie kan antwoorden, tot tenslotte verdachte het laatste woord krijgt, waarna het onderzoek wordt gesloten. De uitspraak volgt direct of binnen 14 dagen.

De uitspraak moet een beslissing geven over het wel of niet bewezen zijn van de feiten, de strafrechtelijke kwalificatie van die feiten, het wel of niet bewezen zijn van de schuld van verdachte van die feiten, het wel of niet bewezen zijn van de schuld van verdachte aan die feiten en de toepassing van de bij de wet bepaalde straf.

Indien een schriftelijk vonnis wordt gewezen, moet dit vonnis met redenen omkleed zijn en moet naast bovengenoemde elementen van de uitspraak bevatten: de personalia van de veroordeelde, de tenlastelegging (onder verwijzing naar de dagvaarding) met alle strafverlichtende en -verzwarende omstandigheden, de inhoud der bewijsmiddelen, voor zover zulks tot het bewijs heeft meegewerkt, de wettelijke gronden voor de opgelegde straf, de uitspraak op de vordering van de beledigde partij en de naam van de vonnissende kantonrechter.

Ook kan worden volstaan met een mondeling vonnis, tenzij verdachte of het Openbaar Ministerie een schriftelijk vonnis wil of de kantonrechter dat zelf nodig vindt.

Het mondeling vonnis wordt aangetekend in het proces-verbaal der terechtzitting op een door de minister van Justitie voorgeschreven wijze, ingevolge het Besluit van 21 juli 1922 Ned. Stcrt. nr. 141. Het vonnis moet op een openbare terechtzitting worden uitgesproken, c.q. worden voorgelezen.

Het proces-verbaal van de terechtzitting moet de ter terechtzitting in acht genomen vormen bevatten -hetgeen betreffende de zaak ter terechtzitting geschiedt- en de zakelijke inhoud van de verklaringen van getuigen, deskundigen en verdachte.

In 1935 wordt het zogenaamde stempelvonnis mogelijk. Er is dan geen proces-verbaal van de terechtzitting nodig, maar aantekening van de opgelegde bestraffing op het dubbel van de dagvaarding, evenals de eventuele afstand van appel of cassatie. Het stempelvonnis is alleen toegestaan indien:

- a. tegen verdachte verstek is verleend of
- b. door verdachte niets ter verdediging is aangevoerd en indien:
 1. geen getuigen of deskundigen zijn gehoord,
 2. geen beledigde partij zich in het geding heeft gevoegd,
 3. geen aanvulling van de tenlastelegging heeft plaatsgevonden,
 4. een mondeling vonnis is gewezen en
 5. enkel een geldboete of berisping is opgelegd of teruggave aan de ouders/voogd is gelast.

PROCEDURES BURGERLIJKE ZAKEN

1. KANTONRECHTER

A. BIJ DAGVAARDING:

De procedure begint met een dagvaarding door eiser van gedaagde. Aanmelding van de zaak bij de kantonrechter en plaatsing op de rol (zie inv.nrs. 59-60) is wel gebruikelijk, maar niet noodzakelijk, aangezien de griffier geen verplichting heeft tot het bijhouden van een rol. Het is mogelijk de zaak aan te melden op de zitting waartegen gedagvaard is. Bij verstek van gedaagde wordt de eis toegewezen, tenzij deze onrechtmatig of ongegrond is. Bij verstek van de eiser wordt gedaagde ontslagen van instantie en de eiser in de kosten veroordeeld.

Procureurstelling is niet verplicht: de bedoeling van de wetgever is een snelle, mondelinge procedure ("zonder beteekening van eenige schriftelijke dingtalen", artikel 99 oud Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv.)) met zo mogelijk een uitspraak op dezelfde zitting. In de praktijk wordt veelal de procesgang als voor de rechtbank gevolgd met schriftelijke conclusies (van eis, verweer, repliek en dupliek) en wordt de zaak over meer terechtzittingen uitgerekt door verdaging.

Bij een interlocutoir vonnis (dat is een tussenvonnis waarbij de rechter enig bewijs, onderzoek of instructie beveelt waarvan de beslissing van het definitieve vonnis afhankelijk kan zijn) kan getuigenbewijs opgedragen worden en gerechtelijke plaatsopneming ingelast worden, enz. De terechtzittingen zijn in beginsel openbaar, tenzij belangen van partijen anders vorderen. Het vonnis dient altijd op een openbare terechtzitting uitgesproken te worden, ook na behandeling met gesloten deuren. Bij het vonnis moet onderscheiden worden het uitgesproken deel en de expeditie/ afschriften.

Het vonnis wordt gebracht op het proces-verbaal van de terechtzitting (audiëntieblad) (zie inv.nrs. 1-10) conform artikel 60 Rechtsvordering.

Het uitgesproken deel bevat de namen en de woonplaatsen van partijen, de slotsom van de eventuele conclusie van het Openbaar Ministerie, de gronden der uitspraak zowel wat betreft de feiten als het rechtspunt, de uitspraak en de naam van de kantonrechter. De expeditie bevat daarnaast de conclusies van partijen, de vermelding dat het vonnis in het openbaar is uitgesproken en de datum van de uitspraak.

Het proces-verbaal bevat het plaatsgevondene ter terechtzitting, de zakelijke inhoud van eis en verweer, verklaringen van getuigen en deskundigen en de uitspraak. In zaken waarvan hoger beroep kan worden ingesteld, moet een afzonderlijk proces-verbaal worden opgemaakt van de verklaringen van getuigen en deskundigen.

Het audiëntieblad bevat naast het vonnis ook de mondelinge conclusies van partijen, de verklaringen van getuigen, de beëdigingen van deskundigen en ambtenaren.

B. BIJ REKEST (VERZOEKSCHRIFT)

Arbeidszaken en huurkoopzaken

In 1907 wordt een rekestprocedure voor arbeidszaken ingevoerd. De procedure begint met een rekest van eiser aan de kantonrechter om een dag voor de behandeling van de zaak te bepalen. Het rekest (zie inv.nrs 11-21) bevat naam en woonplaats van partijen en mededeling van de vordering en de gronden ervoor. Het rekest wordt in een daartoe bestemd register ingeschreven. De kantonrechter stelt dag en uur vast en de griffier doet daarvan mededeling aan partijen bij dienstbrief, welke kennisgeving de kracht heeft van een dagvaarding. Verder verloopt de procedure als boven bij dagvaarding.

In 1936 wordt een rekestprocedure voor huurkoopzaken ingevoerd. De procedure verloopt gelijk aan die van de hierboven genoemde arbeidszaken.

Aangezien deze zaken na verwijzing op de terechtzitting komen en op die zitting een rolnummer krijgen, worden ze bij de dagvaardingszaken opgeborgen.

Overige rekestzaken

Hier zijn geen algemene regels te geven. De verschillende regelingen die de kantonrechter bevoegdheid verlenen, bevatten vaak ook de procedurele voorschriften omtrent vorm en inhoud van het rekest, horen van belanghebbenden (bijvoorbeeld in voogdijzaken) en dergelijke.

2. KAMER VOOR CRISIS-PACHTZAKEN/ PACHTKAMER

De Crisispachtwet van 1932, Stbl. 301 schrijft de procedure voor. De pachter die vermindering of kwijtschelding van een pachttermijn wil, moet daartoe een verzoekschrift indienen bij het kantongerecht.

De behandeling geschiedt door de kamer voor crisis-pachtzaken, die partijen bij aangetekende brief oproept en hoort. Zo spoedig mogelijk wordt een met redenen omklede beslissing genomen die schriftelijk aan partijen en eventuele andere belanghebbenden wordt meegedeeld. De kamer kan ook een minnelijke regeling beproeven.

De Pachtwet 1937, Stbl.205, regelt eveneens de procedure. De eisende partij moet een verzoekschrift indienen bij de pachtkamer van het kantongerecht conform de procedure voor arbeidszaken. De procedure verloopt verder analoog aan die voor arbeidszaken.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Vanaf de jaren 40 was het kantongerecht te Oud-Beijerland gevestigd aan de Steenenstraat 20 (tegenwoordig zit het kantongerecht hier nog steeds). Aanvankelijk was het gebouwd als conciërge-woning en kantongerecht. In de loop der jaren, toen de conciërge met pensioen ging, is de woning betrokken bij het kantongerecht.

De lopende zaken werden dicht bij de hand gehouden en opgeborgen; dus op de afdeling die belast was met de afhandeling van die zaken. Zodra de zaken waren afgedaan en dus niet meer frequent werden geraadpleegd werden de dossiers overgebracht naar de zolder. Het kantongerecht beschikte over een redelijk grote zolder, die werd gebruikt als archiefruimte.

Op de zolder werden de dossiers in handzame hoeveelheden in roodbruin pakpapier gewikkeld en vervolgens met dik (harig) touw aan alle zijden omwikkeld. Vervolgens werd met grote letters of cijfers de inhoud op die bundel vermeld. De stukken konden op deze manier op deze zolder op een redelijk goede manier worden bewaard. Doordat er verwarming ontbrak, hadden sommige stukken te kampen met vochtproblemen. In het algemeen verkeerden de stukken in een goede staat. Doordat de zolder redelijk groot was en er ruimte genoeg was, konden alle stukken die betrekking hadden op het kantongerecht Oud-Beijerland bij elkaar worden geplaatst.

De ruimte die over was werd zelfs gebruikt voor het opslaan van in beslag genomen goederen (deze werden jaarlijks door het J.A.D.- Justitiële Autotransport Dienst opgehaald) en ook werden de staatbladen en staatscouranten er opgeborgen.

Van een archivaris was gedurende de periode 1940-1949 nog geen sprake. Het administratief personeel hield zelf alles bij: van het bestellen van kantoorartikelen en schoonmaakspullen tot het "bijhouden" van het archief.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Overbrenging van een overheidsarchief

Inhoud en structuur van het archief

SELECTIE EN Vernietiging

De stukken van de kantongerechten over de periode 1940 - 1949 die voor vernietiging in aanmerking kwamen, zijn vernietigd in 1976 en 1986.

Op dit tienjarenblok zijn de volgende vernietigingslijsten van toepassing geweest:

- Lijst van voor vernietiging in aanmerking komende archiefbescheiden berustende onder het beheer van de griffier van het kantongerecht (1947-1985), vastgesteld bij gemeenschappelijk besluit van de Staatssecretaris van C.R.M. en de Minister van Justitie van resp. 4 en 27 februari 1981.
- Nrs. MMA/AR-211-028 en DORR 233/881
- Lijst van voor incidentele vernietiging in aanmerking komende archiefbescheiden, over de periode 1930 tot en met 1946, zich bevindende bij de griffies van de kantongerechten.
- H.D.O.R.R. Nr. 821/884 van 17 mei 1984

Verantwoording van de bewerking

Het archief was niet in tienjarenblokken verdeeld, daarom moest dit alsnog geschieden. Bij de opzet van het tienjarenblok is uitgegaan van de indeling zoals die is beschreven in het Werkboek rechterlijk archieven, 1838 - 1940 van R. Huijbrecht.

Bij elk bestand in het tienjarenblok zijn de betreffende ingangen geplaatst, bestaande uit klappers, rolboeken, rolregisters, kaarten en rekestboeken.

De dossiers, beschikkingen, audiëntiebladen en overige stukken zijn per onderwerp of zaak bij elkaar geordend in bundels, pakken of omslagen.

Ordering van het archief

Zoek-instructie

Hieronder volgt een opsomming van de verschillende ingangssystemen die in deze inventaris voorkomen. Per ingangssysteem wordt aangegeven hoe ze zijn gerangschikt en hoe er gebruikt van gemaakt kan worden. Waar mogelijk wordt er een relatie gelegd tussen de ingangssystemen en de bijbehorende stukken.

Bij de opsomming is de volgorde van het schema zoals gebruikt in de inventaris aangehouden. Per onderdeel worden de bijbehorende ingangssystemen beschreven.

Rolboeken voor burgerlijke- en handelszaken (inventarisnummers 59-60, p. 14)

Dit rolboek is per jaar geordend op nummer. Bij deze nummers staan vervolgens de naam van de eisers en de gedaagden. Daarnaast wordt de bijbehorende datum van de eindbeslissing gegeven. Met deze datum kunt u de eindbeslissing terugvinden in het audiëntieblad (inv.nrs 1-10) met dezelfde datum. Dit rolboek (inv.nrs 59-60) vormt dus een ingang op de audiëntiebladen (inv.nrs 1-10).

REGISTERS VAN DE PACHTZAKEN VAN DE PACHTKAMER (INVENTARISNUMMERS 61-62, P. 14)

Deze registers zijn per jaar op nummer gerangschikt. Bij de nummers staan de naam en de woonplaats van de pachter vermeld. Als u dus alleen beschikt over een nummer kunt u aan de hand van dit register de bijbehorende namen terugvinden. Vervolgens staat er ook nog datum van beslissing. Aan de hand van deze (en de namen van de partijen) kunt u de beslissing terugvinden in het audiëntieblad (inv.nrs 39-48) die correspondeert met de datum van de beslissing. Deze registers (inv.nrs 61-62) vormen dus een ingang op de audiëntiebladen pachtzaken (inv.nrs 39-48).

Daarnaast corresponderen de namen en de nummers genoemd in het register rechtstreeks met de jaren en de nummers van de pachtzaken (inv.nrs 49-57). De registers (inv.nrs 61-62) vormen dus ook een ingang op de pachtzaken (inv.nrs 49-57) zelf.

In het audiëntieblad treft u alleen de eindbeslissing aan. In de pachtzaken kunt u daarnaast ook nog andere stukken aantreffen.

Verwant materiaal

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

OVERZICHT VAN GERAADPLEEGDE BRONNEN

Kok, D. de (Oud-bureel chef te Oud-Beijerland). Algra, mr. N.E. & Gokkel, mr. H.R.W. *Verwijzend en verklarend juridisch woordenboek*. Alphen aan den Rijn: Samsom H.D. Tjeenk Willink Brakel, G.J. van. *De bevoegdheden van den kantonrechter in burgerlijke en in strafzaken*. Zwolle, 1934. Brakel, G. J. van & Jonker, A. *Handboek voor het kantongerecht*. Zwolle, 1948. Does de Willebois, W.E.T.M. van de (bewerkt door). C.M. van der Kemp's *Ontwikkeling van het recht, betreffende de kantongerechten*. Heusden, 1898 (vierde druk). *Gids voor de Rechterlijke Macht*. Jaargang 58 t/m 60. Huijbrecht, R. e.a. *Werkboek rechterlijke archieven 1838-1940*. 's-Gravenhage: Rijksarchiefdienst, 1989. *Lexicon van Nederlandse Archiefterminologie*. 's-Gravenhage 1983: Stichting Archief Publicaties. Pui, P.I. du (bewerkt door). C.M. van der Kemp's *Ontwikkeling van het recht, betreffende de kantongerechten*. Heusden, 1914 (vijfde druk).

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I. RECHTSPRAAK

A. STRAFZAKEN

- 22-28** Audiëntiebladen Strafzaken
1943-1949 7 omslagen
De stukken over de jaren 1940-1942 werden niet aangetroffen.
22	1943
23	1944
24	1945
25	1946
26	1947
27	1948
28	1949
- [Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025](#)

B. BURGERLIJKE ZAKEN

1. KANTONRECHTER

A BIJ DAGVAARDING

- 58** Register van verzoekschriften tot uitvaardiging van dwangbevel
1943 februari - 1949 september 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025](#)
- 1-10** Audiëntiebladen van de openbare civiele terechtzittingen
1940-1949 1 deel /9 omslagen
zie inv.nrs 59-60
1	1940, 1 deel
2	1941
3	1942
4	1943
5	1944
6	1945
7	1946
8	1947
9	1948
10	1949
- [Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025](#)
- 59-60** Rolboeken voor burgerlijke -en handelszaken
1940-1949 2 delen
vormt ingang op inv.nrs. 1-10
59	1940-1943
60	1944-1949
- [Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025](#)

B BIJ REKEST

11-21	Rekesten huur-en arbeidszaken 1940-1949	11 pakken
11	1940	
12	1941	
13	1942	
14	1943	
15	1944	
16	1945	
17	1946	
18	1947 rolnummers 4-49	
19	1947 rolnummers 50-104	
20	1948	
21	1949	
	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025	

2. PACHTZAKEN

61-62	Registers van de pachtzaken van de pachtkamer 1938-1952 vormt toegang op inv.nrs. 39-48 en inv.nrs. 49-57	2 delen
61	1938-1944	
62	1945-1952	
	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2028	
39-48	Audiëntiebladen Pachtzaken 1940-1949 zie inv.nrs. 61-62	4 delen /6 omslagen
39	1939, 1 deel	
40	1940, 1 deel	
41	1941, 1 deel	
42	1942, 1 deel	
43	1943	
44	1944	
45	1945-1946	
46	1947	
47	1948	
48	1949	
	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025	
49-57	Pachtzaken 1939-1949 1: 1942-1947 zijn dossiers 2: zie inv.nrs. 61-62	9 pakken
49	1939-1941	
50	1942	
51	1943	
52	1944	
53	1945	
54	1946	
55	1947	
56	1948 verlengingen	
57	1949 verlengingen	

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025](#)

II. BUITENGERECHTERLIJKE ZAKEN**29-38**Voogdij registerkaarten
1940-1949

10 pakken

29 1940**30** 1941**31** 1942**32** 1943**33** 1944**34** 1945**35** 1946**36** 1947**37** 1948**38** 1949[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025](#)

BIJLAGEN

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Admissie (gratis)	Pro deo procedure, gratis recht tot procederen
Audiëntieblad	Het proces-verbaal, verslag van een rechtzitting, door de griffier gehouden en door de voorzitter van de rechtbank en de griffier ondertekend.
Beneficiair	Onder voorrecht/voorbehoud.
Civiel	Burgerlijk.
Comparitie	Verschijsing voor de rechterlijke macht.
Contentieus	Rechtsgeschil op tegenspraak.
Dossier	'Omslag` met de bijbehorende stukken van één proces (burgerlijk of strafrechtelijk).
Expeditie	Voor partijen bestemd exemplaar (afschrift) van een akte, speciaal van een vonnis of arrest.
Exploot	De opgestelde verklaring, akte van een mededeling door een deurwaarder, ambtshalve of in bijzondere opdracht, aan een betrokkene persoonlijk of aan zijn domicilie.
Griffie	Secretariaat van de instelling.
Grosse	Het voor de belanghebbende bestemde, eerst-uitgegeven afschrift van een authentiek geschrift (akte) of van een vonnis, in tegenstelling tot de minuut, die onder de betrokken ambtenaar verblijft.
Interlocutoir	Bepaalde vorm van tussenvonnis (dus een vonnis, voor het eindvonnis gelezen, dat geen einde aan het geding maakt), waarbij de rechter, alvorens zijn eindbeslissing te geven een bewijsopdracht geeft of een onderzoek of instructie beveelt, waarvan de beslissing omtrent de zaak zelf afhankelijk kan zijn.
Klapper	Een alfabetisch ingerichte index.
Pacht	Elke 'overeenkomst in welke vorm en onder welke benaming ook aangegaan, waarbij de ene partij zich verbindt aan de andere partij, tegen voldoening van een tegenprestatie een hoeve of los land in gebruik te verstrekken ter uitoefening van de landbouw' onderscheiden van de op niet-agrarische percelen toegepaste huur.
Procureur	Vertegenwoordiger van de partijen in burgerlijke zaken.
Rekest	Verzoek(schrift).
Repertorium	Tijdrekenkundige lijst van de door een notaris verleden akten, hiervan wordt jaarlijks een kopie overgebracht naar de rechtbank.

Rolboek	Hierin worden, zowel in strafzaken als in burgerlijke zaken, de aanhangige zaken in tijdsvolgorde ingeboekt.
Successie	(Erf)opvolging.
Voluntair	Vrijwillig.

Zie voor een gedetailleerde uitleg Fockema Andreae's Verwijzend en verklarend Juridisch woordenboek.